

K Ü L Ö N F É L É K

Halálozás. Gyulafehérvári *Somogy* Lajos ny. miniszteri tanácsos. az O. E. E. rendes tagja, f. é. április hó 10-én, 68. életévében, rövid szenvedés után Budapesten elhunyt. (Lapzárta után vettük a szomorú híradást, emlékének megörökítésére legközelebbi lapszámunkban még visszatérünk.)

Lang Ernő, az O. E. E. rendes tagja, elhunyt.

Seh Jenő ny. m. kir. főerdőtanácsos, az O. E. E. rendes tagja, Pécssett, f. é. március havában elhunyt

Béke hamvaikra.

Dr. Zivuska Jenő emlékezete. Dr. Zivuska Jenő 1926. év január hó 12-én meghalt Debrecenben 50 éves korában. A „Keresztény Nemzeti Liga” debreceni osztálya 1927. év január hó 12-én, az elhalálozás egyéves évfordulóján, délután 6 órai kezdettel a kollégium T. sz. jogi termében lélekemelő ünnepélyt rendezett dr. Zivuska Jenő emlékére. Az emlékünnepelelyt, melyen Debrecen keresztény társadalmának legelőkelőbbjei vettek részt, dr. Haendel Vilmos egyetemi tanár kegyeletteljes szavakkal nyitotta meg. Majd dr. Bessenyei Lajos alelnök, a „Tanári Kör” elnöke tartotta meg nagyszabású, mélyen lélekbemarkoló emlékbeszédét dr. Zivuska Jenőről. Az emlékbeszéd, mely egy költő, egy nagy elme, egy nagy lélek, egy nagy hazafi szomorú sorsát, annak műveit és nagy magyarságát megkapóan festi le, dr. Zivuska Jenőnek búcsuztatójául Tacitus Agricolájának végéről a következőkkel záródott be:

„Ha mint a bölcssek mondják, van egy hely a dicsőültek lelkei számára és ha a testtel nem múlnak el a nagy szellemek: nyugodjál békében — és hívj el a te erényeid szemlélésére, melyet siratni nem szabad.

Halhatatlan dicsérettel s ha erőnk engedi utánnzással ápoljuk emlékedet: ez lesz az igazi tisztelet s a hozzád közelebb állók kegyelele.”

A „Hajduföld” napilap vezércikkben emlékezett meg e nagy eseményről, közölte dr. Zivuska arcképét és négy egymásutáni számában dr. Bessenyei Lajos emlékbeszédét.

Mi, kik közelebb állottunk dr. Zivuska Jenőhöz, az okleveles erdőmérnökhöz, a természet imádójához, az idealista hazafihoz, az E. L. egykori munkatársának emléke előtt meghajtjuk gyászfátyolba burkolt nemzeti lobogónkat és alázatos szívvel kérjük a magyarok Istenét, ha már dr. Zivuska életében nem, — halála után mielőbb teljesítette dr. Zivuska Jenő legfőbb kívánságát, ami a mienk is: — a magyar „Hiszekegy” valóságra válását.

Matusovits Péter.

Elismerő oklevél ünnepélyes átadása. A csongrádvármegyei gazdasági egyesület március 27-én tartott gyűlésén nyújtotta át Matusovits Péter min. tanácsos kecskeméti erdőigazgató ifj. Erdőháti Nagy János szentesi gazdának a tanyafásítás terén szerzett érdemeiért a földművelésügyi miniszter elismerő oklevelét. Matusovits Péter beszédében kiemelte, hogy az országban kiosztott négy oklevél közül ez már a második, amit szentesi lakos kapott. Erdőháti Nagy köszönő szavai után dr. Cicatricis Lajos ny. főispán, felsőházi tag hosszabb beszédben ismertette a szenteskörnyéki fásítások terjedését és elismeréssel adózott a kormánynak azért a munkáért, hogy az Alföldet ily eszközökkel is segíti megyni a fásítási akciónak.

Statisztikai adatok Finnország erdőgazdaságáról. Az 1925. év június havában eszt erdészek tanulmányozták Finnország erdőgazdaságát. E tanulmányútról dr. A. K. Cajander professzor és vezérigazgató szerkesztésében német nyelven megjelent és „Vorträge über die Waldwirtschaft und Forstwissenschaft in Finnland. gehalten auf der Exkursionsreise der Estnischen Forstmänner nach Finnland am 26—30. VI. 1925. Helsinki, 1925.” című mű számol be.

Néhai Bodor Gyula min. tanácsos úr részéről tanulmányozásra átengedett mű érdekes adatait alábbiakban közlöm:

Finnországnak 25,263.500 ha. nagyságú erdeje van, mely az ország egész területének 73.53%-át foglalja el. Európának jelenleg Finnország a legerdődúsabb országa.

Finnországban egy lakosra átlag 7.4 ha. erdő esik. Ezzel szemben Svédországban 4.1 ha., Norvégiában 2.7 ha. és Esztországban pedig 0.7. ha. erdő jut egy lakosra.

Finnország erdeiből az erdei fenyő 13,945.000 ha.-t, az egész erdőterület 55.2%-át, a lucfenyő 6,265.000 ha.-t, az egész erdőterület 24.8%-át, a nyír 4,270.000 ha.-t, az egész erdőterület 16.9%-át, az éger 379.000 ha.-t, az egész erdőterület 1.5%-át, a nyár 50.000 ha.-t, az egész erdőterület 0.2%-át és a terméketlen rész 354.500 ha.-t, az egész erdőterület 1.4%-t foglalja el.

Finnország fakészlete (kéreggel együtt) 1.620 millió m³, Svédorszáé 1.288 millió m³, Norvégiáé 300 millió m³ és Esztorszáé 156 millió m³. A fakészletből egy lakosra esik átlagosan: Finnországban 476 m³, Svédországban 219 m³ és Norvégiában 113 m³.

Az évi növedék Finnországban (kéreg nélkül) 44.4 millió m³, az évi használat pedig 40 millió m³, tehát az évi növedék 4.4 millió m³-el több a használatnál.

Svédországban 33.5 millió m³ évi növedékkel szemben 45 millió m³ — és Norvégiában pedig a 9.7 millió m³ évi növedékkel szemben 12.5 millió m³ az évi fogyasztás.

Egy lakosra esik átlagosan: Finnországban 13 m³, Svédországban 5.7 m³ és Norvégiában pedig 3.6 m³ évi növedék.

Tomasovszky Imre

A „Keresztény Liga” hathatós működése. A „Magyarság” f. évi április 12. számából vettük az alábbi, bennünket közelebből érdeklő híradást:

„A *Keresztény Liga* hathatósan segíti a soproni főiskola hallgatóit. Sopronból jelentik: Az *Egyesült Keresztény Nemzeti Liga* soproni főosztályának most tartott közgyűlésén az elnöklő *Fertsák Jenő* nyugalmazott főispán bejelentette, hogy *Wolff Károly* országos elnök közbenjárására *Bud János* pénzügyminiszter helyt adott annak a tervnek, amelyet a soproni főosztály a soproni bánya- és erdőmérnöki főiskola érdekében előterjesztett. Ehhez képest a főiskola ifjúsági jóléti intézményeinek támogatására az 1927—28. évi költségvetésben nyolcezer pengőt irányoznak elő, a tandíjak 75 százalékát a főiskolai tanács rendelkezésére bocsátják, hogy ebből az összegből az ifjúsági jóléti intézményeket segítyezzék, végül a békebeli 600 koronás ösztöndíjakat 50 százalék erejéig valorizálják. A gyűlés nagy lelkesedéssel vette tudomásul a bejelentést, tekintettel arra, hogy ezek a mélyreható intézkedések jelentékeny mérvben megjavítanák a soproni főiskola ifjúságának szociális helyzetét. A liga ezután tisztújítást tartott, amelynek során *Kováts István* dr. ügyvédet, az eddigi ügyvezető-elnököt, érdemei elismeréséül díszelnöknek választották meg. Elnök újból *Fertsák Jenő* nyugalmazott főispán lett.”

A kecskeméti m. kir. erdőigazgatóság új székhelye. A m. kir. földművelésügyi miniszter f. é. 40.495/L. 3. számú rendeletével a *kecskeméti m. kir. erdőigazgatóság* székhelyéül 1927. évi augusztus hó 1-vel *Szegedet* jelölte ki.

A m. kir. bányamérnöki és erdőmérnöki főiskola évkönyve az 1925—26 tanévről. Fizikai és erkölcsi súlyban egyaránt megnövekedett, tartalmas beszámolót kaptunk kézhez a főiskola fejlődéséről, amelynek elején dr. *Mihalovits János* főiskolai rendes tanár, felsőházi tag igen tanulságos összefoglalást nyújt a főiskola történelméről, multjáról és jelenéről.

Főiskolánk évszázados multjára büszkéek lehetünk, ha elgondoljuk, hogy egykor (1794) a művelt Nyugat előkelő állama, a párisi műegyetem felállításánál a selmeci akadémia oktatási módszerét vette alapul. Jelenére is önérvéttel tekinthetünk, amikor tanári karunk, a nagy megpróbáltatások ellenére, anyagi erőforrások hiánya mellett is meg tudta óvni, sőt emelni tudta a főiskola kultúrnívóját.

Közli az évkönyv *Tettamanti Jenő* volt rektor beszámolóját az 1925—26. tanévről. Panaszolja, hogy a költségvetési hitelek igen szerény keretek között mozognak, aminek következtében a tanszékek, laboratóriumok, szertárak, gyűjtemények még ma sem elégítik ki a

felső oktatás igényeit. Kiemelte azt a méltatlan inferioritást, amely egyfelől a kultusztárca alá tartozó egyetemek és műegyetem, másfelől a mi intézetünk hitelviszonyai között indokolatlanul mutatkoznak, amelyre „*legjellemzőbb az, hogy főiskolánk, szemben a menekült egyetemek többmilliárdos dotációjával, menekülése óta mindmáig egy fillér hozzájárulási hitelben sem részesedett*”.

A doktorátus és magántanári intézmény ügye lassú lépésben, de legalább valamit haladt előre. Az „Országos Természettudományi Alap”-ból kutatóink 362 milliós adományban részesültek (az erdőmérnöki osztályon bejelentett kutatásokra *Fekete Zoltán, Róth Gyula* és dr. *Fehér Dániel*), a Rockefeller-alapítvány 5000 dolláros alapítványából pedig egy kísérleti üvegház felállításához jutottunk, nemkülönben ebben az adományban nyert fedezetet dr. *Fehér Dániel* svédországi és vitéz *Bokor Rezső* németországi tanulmányútja.

Fekete Zoltán ezidei rektor költői szárnyalású, magas nivójú tartalmas beszéddel veszi át a főiskola kormányzását, melynek kapui ezúttal 163-adszor nyílnak meg. Megállapítja, hogy az első nagy nehézségen már túl vagyunk. Bennünket illetőleg kiemeli, hogy erdeink legnagyobb része megjavításra szorul s a megfelelő eszközök céltudatos alkalmazásával fatermésünket úgy minőségileg, mint mennyiségileg fokozni, jövedelmünket meg lehetne kétszerezni.

Közvetlen hangon szól az ifjúsághoz, magas erkölcsi felfogással taglalja az ifjúság hazafias kötelmeit s végkövetkeztetésként állapítja meg, hogy a szeretet neveli a legnagyobb hősokeket. „A gyűlölet csak rombolni tud, a szeretet ellenben épít. Ökolbeszorított kézzel nem lehet dolgozni, a bosszúállás a Gondviselés gondja.”

Evangéliumi igazsággal fejezi be lendületes beszédét, mondván: „Ezért hát a szeretet jegyében induljatok el a nagy munkára; azzal a hittel, amely hegyeket mozdíthat el helyükből, azzal a bizalommal, amelyet a leghatalmasabb szövetséges közelségének tudata ébreszt a lelkekben; akkor az az Úr, aki az ő népét a tengeren át vezette ki a rabságból az ígéret országába s aki kardcsapás nélkül űzte ki az ellenséget a bitorolt földről: velünk is megismerteti majd az ő dicsóságát. Ez az Úr visszaállíthatja a mi országunkat is, ha arra szeretettel érdemeket szereztünk.

Ez a fogadás: a hit és a szeretet fogadása vezéreljen titeket s az a remény: a feltámadás reménye nyissa meg a főiskola új esztendejét.

*

Vági István főiskolai tanár tollából eredő méltatás következik ezután, mellyel néhai **Bencze Gergely** főiskolai tanár működését és érdemeit örökíti meg. Ugyanitt látjuk a megboldogultnak jól sikerült fényképét is.

A függelék közli a főiskola szervezeti és ügyviteli szabályzatának kivonatát, a tanszemélyzet névsorát, a tanárok és tanszemélyzet

irodalmi működését, a tanulmányi kirándulásokat és gyakorlatok leírását, a botanikus kert fejlesztését, az ifjúsági kar és atlétikai és futballklub működését, valamint az 1925—26. évi statisztikai adatokat.

A főiskolai könyvtár 1925—26. évi állománya, a folyóiratokat, tárképeket nem tekintve, 12.221 műre (15.906 kötetre) terjed ki

A segélyegylet vagyona 1926 június 30-án 26,882.383 korona.

A menza kiszolgáltatót 1925 szeptembertől 1926 júniusig 16.830 ebédet, 13.373 vacsorát.

Az internátus 20,000.000 korona segélyben részesült.

A főiskolai hallgatók száma összesen 225, ebből 105 bányamérnök, 25 vaskohómérnök, 2 fémkohómérnök és 88 erdőmérnök.

Az „Adó és Könyvitel” most megjelent számában részletesen ismerteti, „*Hogyan kell az adóvallomást, adómérleget és mérlegbírálatot elkészíteni*”, ezenkívül cikket közöt „*A revizorok kötelességei*” cím alatt a részvénytársaságok és kereskedelmi vállalatok ellenőrzéséről, *Vargha László* r.-t. igazgató, könyvszakértő, közismert közgazdasági szakíró tollából. Az értékes és közhasznú folyóiratot olvasóink figyelmébe ajánljuk. Megrendelhető a kiadónál, Budapest, V., Nádor-utca 28. Előfizetési ára egy évre 20 pengő.

Az „Erdészeti Kísérletek” 3—4 száma megjelent. A tartalmas füzet közelebbi ismertetésére még visszatérünk, ezúttal csak jelezzük, hogy abban *Marcell György*: Erdős területek szélviszonyairól, *Róth Gyula*: A fehér fagyöngy elterjedéséről, *Gellért József*: Adatok a bükkfa álgesztjének ismeretéhez” című tárgykörrel értekeznek.

